

مجموعة اخبار
اداره خانه سی بك اوعه نده جاده کبیرده نومرو ۶۵
MEDJMOUA-I-A HBAE
30 JOURNAL QUOTIDIEN
Bureau : 65 Grand Rue de Pera

Սկսելով ընդհանուր 120. — 6 ամսվա 60. —
Սկսելով ըստ ինքնիշխան 30. — Շնչի
բոլորումը 80 զուգահեռներով
Տեղի խորհրդակցության համար
բաղադրված օրենքներով
Ղազարյանի միջոցով խոստովանած
իշխանությունը և միջոցառումները

Խոստովանած միջոցով խոստովանած օրենքներով և միջոցառումներով

ԱՍԻՐՈՒՆԷ 48 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
ՊԱՆԳ ԵՄԲԵՐԻԱԼ ՕԹԹՕՄԱՆԸՆ
Գալաթիա, Պեյոզու վե Իսթան-
պուլ Խոստովանած 1892 թվականի
հունիսի 1-ին յուրովոր 1-ին
միջոցառում օրենքներով և միջոցառումներով

Ալան - և միջոց յանխորհուրդս
Tantaene animis caelestibus irae, Եկե-
ղեցական կրթություն առած մարդ-
ընդ, ինչպես է Ալան, այդպիսի դա-
նություններով ինքնադրուհի հարկը
յիշատակ կարի դառն է, Եւ որպէս
զի չի կարենայ ժխտել թէ ինչ է իւր
կուրծքը սեւ դառնություններով, հոս
պարզեցնեք քանի մը կէտերը իւր իսկ
ինքնասաց քննադատություններով

զից այն օր, այնպէս միջոցառած է,
այնպէս մեծարուած և սրբակեցու-
թեան այն աստիճանի յարգ ստա-
ցած որ անոր ամբողջով վրայ երեւ-
նալը միայն բաւական էր զոգիս
յինքն գրաւելու, և ամենէն սաս-
տիկ կապուած սրտերէն ալ քսակ-
ներէն ալ ոչ լուծման միայն այլ և
իրայն կորդուրու, Ասոր համար,
ընդհանուրապէս, ո՛վ Պարոն, ո և է
այլ քահանայ պիտի չիկարենար
գործել անոր գործած ազգեցու-
թիւնը, Համոզուեցէ՛ք ասոր վրայ,
թէ և քննադատի մը համար չատ-
դժուար է քննել զգաղտնիս սրտի,
չոչափել և թուգաւորել զգաղտնիս
նուրը թելերը... Համոզուեցէ՛ք որ
միայն քննադատն է, չոր ցամաք
ձորիկուն է որ այն քահանայի քա-
րոյը կը յաւակնի քննադատել, չը
գիտնալով թէ ուղղադատից քամա-
հանքն զինքը բարոյապէս պիտի
խեղդեն

ամենեւին գոյութիւն չունէր քարո-
զին մէջ, ասիկա բացարձակ ստու-
գութիւն մըն է. նոյնպէս չիկար «իւ-
հաս» բառը, ուրիշ նոյնպիսի ստու-
գութիւն մը, իսկ «իւտիլիտամ» բա-
ռը չիգիտցուիր թէ ո՛ւստի գտաք,
«Արդունման» բառը կարելի է «Ասի-
ման» բառն ըլլայ. և «իւհասը» հը-
նար է՝ «իւհամ», ինչո՞ւ խաբեցիք
ընդհանրութիւնը... Արդեօք լրա-
գիրը ձեր յօդուածը որ նախատինք
ըլլալով հանգերձ բազմաթիւ «խալ-
ներ ալ կը պարունակէր, ա՛րդեօք,
կըսեմ, լրագիրը սխալ տպեց,
Հա՛պա ինչո՞ւ չաճապարեցիք հե-
տեւեայն օր բողոքելու և ուղղելու,
քանի որ ժողովրդեան սրտին սերելի
և մեծ անձնաւորութիւն մը կը վի-
րաւորէիք և ձեր նախատինքը այն
բարձրութեան հասնելու համար
պէտք էր անշուշտ որ -գո՛նէ գո՛նէ-
խաբէութենէ զերծ ըլլար. Կամ
մի՛թէ պիտի ըսէք թէ դուք սխալ
հասկցեք էք, թէ՛ ինչպէս որ Տէր
Կոմիտասայ տապանաբար տեսնել
չհաճեցաւ աչքերնիդ, նոյնպէս և
Տէր... Ի քարոզը լսել ժխտեց ա-
կանչինդ... Հա՛պա յայնժամ ի՞նչ-
պէս կը յաւակնիք քննադատելու

ԱԶԳԱՅԻՆ

«ԵՐԱՆԻՐ ԶԳԵԶ»
«ՆԱԽԻՐԱՅԻՆ ԵՒ ԱՊՈԻՍՏՈՒՅԻՆ»

Պարոն Ալան նորէն իջաւ յասպա-
րէզ, Անհնարին գործունէութեան
տէրմարդիկ չեն կրնար հանգարտ
նստիլ. կը խորհին ու... կը գրեն,
Արդ՝ Պ. Ալան մեծ քննադատ մի է.
համարէն ազգ մը կ'ուզէ ի թմբու-
թենէ սխալեցնել, ազգային ոգ-
ւոյ եւանդուն ներշնչութեամբը
ոգեւորել, ինքնաճանաչ և ինքնա-
յարժ կենդանութեան կայծօղն ար-
ծարծել. և երբոր այս գլուխ-գոր-
ծոց՝ խորհող Արձանը յօդուած և
խաղալեօք և հոգեւոր կատարելա-
գործեալ հանէ իւր մատուցներէն
և դնէ քաղաքակրթութեան պա-
տուանդանին վրայ, յայնժամ իւր
մեծ սիրտը մեծ արուեստագիտի
ինդուլթեամբ մեծապէս թունդ պի-
տի ելլէ, և զոր օրինակ, Միքէլան-
ճէլոյի պէս որ Մովսէսի Արձանին
վսեմ հարուածը տուաւ, Ալանն ալ
այլ յայլմէ պիտի գոչէ. «Ասիկայ իմ
գործս է» Ալանարկէ որ վերածնու-
թեան և նորոգ - ստեղծագործու-
թեան այդ հրաշալիքը վաղընդ փոյթ
իրագործուի. վասն որոյ մերթ Ժա-
մանակ իսկ չի գտներ խորհելու,
այլ միայն գրելու. Եւ քանզի նիւթ
ևս հարկաւոր է և զայն ալ յայսմ
անձուկ միջավայրի Կ. Պոլսոյ դըտ-
նել կարի դժուարին, անոր համար
ալ երբեմն չեղածն իբրեւ եղած
ենթադրելու հարկին մէջն է - և մի՛
թէ այս չէ՞ ստեղծել... Ահաւասիկ
գլխաւոր պատճառը, որչափ մեզ
կը թուի, որուն համար Պ. Ալան
գրեց... քարոզչի մը քարոզին դէմ.
Ծանրաբարոյ և ձեռնհաս քննա-
դատի մը բոլոր դափնինքը պիտի
թարչաւէին այն գլխուն վրայ զոր
այդպէս թեթեւութեամբ վերցուց
օրբավայրին մէջ ընդգէմ սրբակեաց
քահանայի մը, և պիտի խորտակուէր
այն գրիչը զոր միեց նորա ուղղա-
միտ բարեկամաց սրտին մէջ - այս
ինքն ամենուն՝ ի բաց առեալ զմի

1. Պ. Ալան ի՞նչու եկեղեցի կ'եր-
թայ, թո՛ղ չիզայրանայ այս հարց-
ման դէմ. որովհետեւ ինքն էր իւր
առնչինիկ գրութեան մէջ երգելու
վրայ խօսելով յանդգնած էր եկե-
ղեցի գնացող հաւատացելոց «զգա-
ցունները» դատապարտել. Ուրեմն,
Պ. Ալան ի՞նչու եկեղեցի կ'երթայ.
աղօթելու, չինութիւն առնելու,
իբրեւ զմաքսաւորն իւր կուրծքը
կոծելու... ո՛չ, ամենեւին ո՛չ, հա-
պա՞. քարոզ քննադատելու. Եւ ո-
րովհետեւ Պ. Ալան քաջ հմուտ է
աշխարհահռչակ բեմասացից, որ-
պիսիք են Պօսիւէ, Մասիյոսն, Լա-
գորտէր, զորս թէեւ չէ լսած կամ
ընթերցած գոնէ անուննին սորված
է, անոր համար անհրաժեշտ է որ
այս տեսակ մէկն ըլլայ քարոզո-
ղը, Magna magnis! Բայց ո՛վ կ'ըսէ
թէ այն ատեն ալ չիպիտի
քննադատէ, քանի որ քարոզ լսե-
լու չերթար այլ քննադատելու.
Բայց մեք գիտեմք թէ եկեղեցին
հանդիսավայր չէ այսօրինակ փա-
նաքի քննադատութեանց, եկեղե-
ցին որ հրեշտակները կը դատէ.
«զհրեշտակն դատեմք» - «Եւ զա-
մենայն ոգի հպարտացեալ ի վերայ
գիտութեանն Աստուծոյ»

3. Եւ այս այնչափ ստոյգ է որ
նոյն օրը քարոզի դոնուալներուն
ամենքն ալ վերջին աստիճանի գոհ
մնացած են քարոզէն, զձեզ միայն
ի բաց առեալ, ո՛վ Պարոն, Ասիկայ
դրական է, թէ և Քրիստոնեայք հարկ
չունին իրենց զգացմունքները լրա-
գրաց միջոցաւ հրատարակելու.
4. Եւ գոհ մնացած չէին ըլլար
եթէ լաւ հասկցած չըլլային այն
քարոզը. Այս, սիրելի, անոնք հաս-
կցած են այն քարոզը զոր անհաս-
կանալի կը նկարագրէք, և որուն
համար - հնար է բանաստեղծական
թողտուութեամբ - բարեկամի մը
հետ խօսակցութիւններ կը հնարէք.
Ես, չիտակը զրուցեմ, չեմ ուզեր
հաւատալ այն խօսակցութեան. Ո-
րովհետեւ 1. Դուք և բարեկամիդ
կը խօսակցիք եկեղեցւոյ մէջ, քա-
րոզի ժամանակ... 2. Դուք և բա-
րեկամիդ տաճկերէն կը խօսիք.

6. Իսկ գալով տաճկերէն լեզուաւ
քարոզելու, մեք ևս գիտեմք ասոր
դժուարութիւնները, և ասոր հա-
մար մեծ զոհողութիւն կ'ընեն մեր
քարոզիչք երբ առ սէր ժողովրդեան
տաճկերէն կը քարոզեն. Ուստի
պէտք է գիտնալ, 1. Թէ քարոզի
համար սրբազան լեզու չիկայ. այն
լեզուն է սրբազանը, զոր կը հասկնայ
ժողովուրդը. ո՛վ պիտի յանդգնի
ընդ միշտ Աստուծոյ խօսքէն զրկե-
լու այն - թո՛ղ սակաւաթիւ ըլլան -
հաւատացեալները, որք հայերէն
չեն գիտեր. «Քարոզեա՛լ զբանն, հաս-
ի վերայ ժամու և տարածամու»,
եկեղեցիէն դուրս՝ լեզուի խնդիր-
ները, 2. Քանի որ հարկ է տաճկե-
րէն լեզուաւ ալ քարոզել, չիկրնար
ըլլալ իրաւունք տաճկերէն լեզուաւ
քարոզող քահանայ մը նախատելու
թէ և չգիտնայ հայերէն քարոզել.
Պ. Ալան, որ այնպէս ex cathedra կը
բարբառէր դպրոցական և գի-
տական խնդիրներու վրայ, մասնա-
գիտութեան (specialité) կարեւո-
րութիւնը պիտի մերժէ... 3.
Բայց ամենեւին ստոյգ չէ որ ՅՅ.
վարդապետներ դոնուալն որ միայն ու
միայն տաճկերէն քարոզ կարենան
տալ. Բոլորովին ընդհակառակն.
Մայրաքաղաքիս մէջ տաճկերէն քա-
րոզող քահանայն, կրնայ, դրականա-
պէս կրնայ հայերէն ալ քարոզել. 4.

2. Եւ չի՞ գիտեր Պ. Ալան որ Ս.
եկեղեցին ճարտարախօս քարոզիչ
չի փնտռեր, այլ բարի վարուք և
սրբութեամբ օժտեալ հոգեւէր
պաշտօնեայ որ գիտնայ հնչել Աս-
տուծոյ խօսքերն որ ինքնին երկսայ-
րի սուր մըն են որ կը թափանցէ
ցորդուն շնչոյ և ոգւոյ. զի լաւ
համոզուած է եկեղեցին որ սուրբ
քահանային քարոզութիւնը անհա-
մեմատ կերպով աւելի ազդու է քան
ո և է ճարտարահիւս ընդունալա-
բանութիւն. «Աւետարանել» ո՛չ
ճարտարութեամբ բանից». «Յիմա-
րեցոյց Աստուած զիմաստութիւն
աշխարհիս». «Եւ բանն իմ և քա-
րոզութիւն ո՛չ պատիր բանիք ի-
մաստութեան այլ արդեամբք Հոգ-
ւոյն» (Ա. Կոր.) - Հետեւաբար այն
պարագային համար չէր կրնար լա-
ւազօրն ընտրութիւն մը եղած ըլ-
լալ. զի այն քահանայն, որ քարո-

5. Ժողովրդեան նոյն քարոզը
հասկցած ըլլալուն ուրիշ փաստ մըն
ալ ունիմ, և անով շատեր պիտի
զարմանան ձեր անկեղծութեանը
վրայ, որ անկեղծութիւնը ո՛չ իբրեւ
զարդ կ'ընդունին՝ յանձին օրինաւոր
քննադատի, այլ ամենեւին իսկ էա-
կան ինչ. Ուստի, հաւատացեալք
այն քարոզը լաւ հասկցան, որովհե-
տեւ այն բառերը զորս իբրեւ ամե-
նեւին անհասկանալի յառաջ կը բե-
րէք դուք, անոնք ձեր իսկ կեղծ,
չինծու և մտացածին ինքնահնար
բառերն են. Դուք, Պարոն, անկեղծ
չէք. դուք սուտ զրուցեցիք. դուք
ձեր ընթերցողները խաբեցիք, Կա-
պացուցանեմ, «Արդունման» բառը

մի, վէ հիւքիւմէթի մէթպուէսիյէ, հիւքիւմէթի Սէնիյէնին թէվէճհիւհա- թընա վէ պիր իւայլի նիշանլարա մադ- հար օլմուշ վէ 73 եաշընտա օլարադ վէֆաթ իթմիշ տիր:

Սալթանաթը Սէնիյէնին Բէթ- րէսպուրկ սէֆիրի ֆէրիդ Հիւանի բաշա՝ արիւրէն Ձարըն հուգուրընա գապուլ օլունմուշ, վէ Ձար հադ- րէթլէրի հադդը հադրէթի Բատի- չահիտէ տէրքետը օլան հիսսիեաթը հասէնէրինի թէքար իթտիկի կիպի, սէֆիրի միւշարիւյէյի տէ թաւաւ ալլադ օլմուշ տուր:

—Միւթէվէֆա Սըր Ուիլեամ Ուալթ եւրինէ Ինկիլթէրընըն թէհրան սէֆիրի սապլըը Սըր Տը- րիւմօնտ Ուօլֆուն նաւագէտ թայ- երն օլունտուղունու Լօնտրա դադէ- թալարընը պիւ իթթիֆադ պէեան իթտիքլէրի՝ ալընան խուսուսի թէ- լէկրաֆնամէյէրտէն անլաշըմը տըր:

—Պիր գաշ կիւնտէն պէրու նա- միդան պուլունան խարիճիեէ նազը- րը Սարիտ բաշա հադրէթլէրինին խաթիֆաարը խաթըրլարը իչին թա- րաֆը հադրէթի Շէհրիեարիտէն Մալլօքէնի վէ Իսմէթ բաշալար հադարաթը, միւշարիւյէյի գօնա- ղընա իղամ պուլլուլմուշլար տըր: Միւշարիւյէյիւմ հադարաթը Սա- յիտ բաշա հադրէթլէրինին էլիւշ- մէքտէ օլունտուղունու վէ պիր գաշ կիւնէ գատար մադամը տէվէթլէ- րինի թէշըրիֆ իտէպիլէճէլէրինի պէեան իլլէմիլէր տիր:

—Պու հաֆթա Բօմատան Տէրի- սաւտէթէ մուվապըլթ իթմիշ օլան Մարսի-գաթ օլիք ճէմաւթը վէքի- լի՝ րէֆադաթընտա Մարսի միւ- թէպէրանընտան պիր գաշ գաթ վէ Բարիս քիլիսէսի րէլիսի պուլուն- տուղուն հալտէ, Նիշան-թաշընա ա- զիմէթլէ, սատրաղամ հադրէթլէրի- նէ վիդիթա վէրմիլէր տիր:

—Վէնէտիկտէ իճթիմա իտէճէք օլան սըհհիեէ գօնֆէրանընա մա- պէյի Հիւմանուս քիմեակիրի մի- րալայ Պօնկօմսի պէյտէն մաատա մէճիլի ումուրը սըհհիեէ րէլիսի սանիսի հաճի Արիֆ պէյ էֆ. հադ- րէթլէրիլլէ աթըպպաի ասքէրիեէ: տէն միւրիլիվա նաֆիդ բաշա թա- րաֆը հիւքիւմէթի Սէնիյէնին մէ- մուր թալիսի պուլլուլմուշլար տըր:

—Լօգս նամ վաբօր Պաթմուտան շէհրիմիդէ կէրիքէն, Շտէրուսինտէ հարիք գուհուրիլլէ, Եօլուլարը, վէ գաթթան վէ թայֆալարըյա միւհիթէրէգ օլունտուղունու Սապահ րի- վաեթ իտիեօր:

—Լարսէքի թարաֆլարընտա գա- րաեա օթուրմուշ օլան Պրէսիլէ գուժաւանաւընըն Գալաս նամ վա- բօրու գուրթարըմը տըր:

—Կէշէնէն Շիրա Էօնլէրինտէ թէ- սալիս վաբօրույա միւսատէմէ իտէ- րէք, զարգ օլան թաօրմիսն նամ իթալիս վաբօրու՝ 1500 իրա մուգա- պիլինտէ պիր տալլըճ գուժաւանի- ալ մարիֆէթիլլէ գուրթարըմը տըր:

—Միւթէվէֆա Սթէֆէն բաշա եւրինէ Ալմանիատան տիկէր պիր գապիթ թալլալ իտիլմիշ տիր:

—Շէհրիմիդ միւթէպէր պանքէր- լէրինտէն Մ. Ժան Լօրանտօ վէ- ֆաթ իթմէքլէ, պու կիւն ճէնադէ ալար իճրա իտիլմիշ տիր:

—Բէրսուս Սիսիգօս նամ Եու- նան վաբօրունու մաքինիթիլի թայֆատան պիրինին էսնաի րահտէ գաթլ ու թէլէֆ իթմիշ օլունտու- նու սօն իլիսիլէրիմիդտէն պիրինտէ եազմը իտիլք: Անճէյօ Թօմաս Լիյի իսմիլնտէ օլան մադթուլուն մէն- տուպ օլունտուղուն Ինկիլիզ գօնաօլա- թօսու թարաֆլարուն իճրա իտի- լէն թահգրգաթ նէթիճէսիլտէ, սէֆինէի մէքըլէրէ Արմուտուր քէօր- ֆէքլինտէ լէնկէրէնտալ օլունտուղու ուրընտա, մաքինիթ Անճէյօ իլէ պաշ թայֆա Եունանիլ թէօթօր Միթրօս պէյիլինտէ, վաբօրուն քէօ- միւրիւնտէն տօլաեը պիր միւնա- ղաա գուհուր իտիլք, Անճէյօնուէն եուժրուլալ թէօթօրա վուրտուղու, վէ պատէհու իքիսիտէպիլէրպըչադ ալարադ, եէկտիլէրինէ հիւքուլ իթտիքլէրինտէն, Անճէյօնուէն բէք չօգ եւրինտէն վուրուլարադ եէրէ սէրիլտիլի, վէ մուսիլարադէն միւ- թէհսսիլտէն վէֆաթ իթմիշ օլունտու- ղու, վէ լաքին վաբօրուն գաթթա- նըյա թայֆապընը՝ գօրդուլարըն- տան նալի գաթիլի տէրտէթ ի- տէմէտիքլէրի հալտէ, վաբօր Իս- թանպօլա կէլիպ տէմիր աթտըլըն- տա, Թէօթօրուն, պիր թադըրիպ ֆիրաթէ մուվաֆիադ օլունտուղու ան- լաշըմը տըր: Շիրմի գաթիլ Եու- նան գօնսօլաթօսու թարաֆլարուն արանմադտա իմիշ:

ԵՆՖԻԼԻԵՆՑԱ

Շու արալըք Էվրօքանըն պաղը պէլ- տէլէրինտէ, վէ շէնտ կիւնտէն պէրու շէհրիմիդտէ ազ չօգ շիտտէթլէ իճրաի հիւքմ իթմէքլէ օլան իշպու ղարիպ խասթէլիք հադքընտա աթըպպաի հա- ղըքատան տօգթ: Խալիք պէյ էֆ. Նին Սապահ ղադէթաւընտա տէրճ իթմիշ օլ- տուղուն մէքալի մուհիմիլէի մուլթա- սարէն տէրճ ու պէեան իտէրիք:

Պիր իքի սէնէտէն պէրի շէհրիմիդտէ գաշիր օլունպ, պիր չօգ գէվաթը Էսիր- ֆիրաշ իլլէեէն էնֆիլէնցա խասթէլի- կի՝ պու տէֆա երինէ շէհրիմիդտէ պաշ կէօթէրմիշ տիր:

Ումուլի պիր սուրէթտէ պուլաշըք պուլունան պու իլլէթ հադքընտա պա- ղը մալիմաթը թըպպիլէ վիրմէք, վէ հիւքմիլթըն օլունտուղուն էսնաւտէ, նէ կի- պի թէտապիրի թըպպիլէ թէշէպպիլ- սիւ միւքթաղի խուսիլինի մուլթաւարէն վէ հէր քէսին անլաեանաղը պիր սու- րէթտէ իֆատէ իլէ պէեան իլլէմէք իչին պու Եօլտա պիր մէքալէ գալէմէ ալմա- եր՝ պաղը գէվաթը քիրաւըն թալիլիեէ- սի իւզէրինէ միւնապի կէօրտիլք:

Էնֆիլմիդ թարաֆլարուն պիր թապի- րի ղարիպ օլմադ իւզրէ «բաշալար» իս- մի վէրիլլէն պու խասթէլիք՝ մէմալիքի Շարքիլէտէ գաշիր օլունպ պուլաշըք պիր իլլէթ օլունպ, ալթընըն ասըրտան շիմ- տիլէ տէկին երիզ տէֆատան ղիեատէ տէ Էվրօքատա պաշ կէօթէրմիշ, վէ հէր պիր տէֆապընտա բէք չօգ մադարաթա սէպէպ օլմուշ տուր:

Շէհրիմիդ էնֆիլէնցա պուլունտան ի- քի սէնէ ազտէմ տանք նամ իլլէթին

խաթիլաւընտան սօնրա հիւքուլ իթտի- կինտէն, էնֆիլմիլին բէք չօղու պու ի- քի խասթէլիլի «Էէնի խասթէլիք» նա- մըյա գարըշտըրմադտա տըր: Լաքին տանք խասթէլիլի «Էպու Էլրիքեապ» իսմիլլէ իքիլի սըճադ մէմալիքտէ հիւ- քմիլթըն օլան պիր իլլէթ օլունպ, էն- ֆիլլէնցա իտէ, կրիք թապիրիլլէ Էվրօ- բաեա մալսուս պիր իլլէթ տիր քի, պուլ- լար կէրէք մահէլիլ ղուհուրիլլէ վէ կէ- րէք ալալմ վէ սլորի մալսուսալարը ճի- հիթլլէ Էէկտիլէրինտէն քի լիլէն ֆարգ- ւը պաշլը պաշընա իքի նէվ իլլէթ տիր: Պու կիւնէրտէ շէհրիմիդտէ հիւքմիլթը- մա օլան իլլէթ իտէ, էնֆիլլէնցա նամ իլլէթ տիր:

Էնֆիլլէնցանըն սէպէպի հադքըլիսի ֆիրմունը հազըրէի թըպպիլէ, քեաֆ- ֆէի պուլաշըք մարաղլարընիթրօպ տէ- նիլլէն պիր նէվ նէպաթըն (1) վիճուտի- միդտէ եաեթլարընտան իլլէրի կէլտի- կինի խաթթ իթմիշ տիր:

Պուլաշըք իլլէթլէրտէն հէման էքսէ- րինին քէնտիլէրինէ մալսուս օլան միք- րօպլարը քէշֆ օլունմուշ, վէ անվալը խուսուսիլէրի միւթալալ խաթթիլ տիր:

Էնֆիլլէնցանըն տալիս պիր միքրօպ- տան իլլէրի կէլտիլինէ շիւպէն Եօգ իտի- իտէ տէ, սօն սէնէլլէր տէկին քէշֆ օ- լունմամալը իտի, Հալպու քի, տիլլէն Սէլիֆէր նամ տօգթ: Էնֆիլլէնցանըն տալիս միքրօպունու քէշֆ իտէրիք, Միքրօպօ տը լէնֆիլլէնցա իսմիլի վէր- միշ, վէ տօգթ: Գիրշէր իլլէ տօգթ: Ժօ- լէն պուլուն վէրմէ միքրօպունտան բէք ազ ֆարգլը պուլունտուղունու խաթթ իթմիշ տիր:

Էնֆիլլէնցա խասթէլիլինէ թուրուլ- մադ իլլին հէր քէստէ պիր խաթիտա- վար իտէ տէ, էքսէրիս խաթիլա իթտիլի մահէլլէրտէ իլլէթիտա գատընլար, պա- տէհու րիճալ վէ էն Նիհանէթ չօճուք- լարըն միւպթէլաօտուղուն կէօրիլլէք- տէ տիր: Պիր քէրէթ թուրուլան գէվաթ- էկէր քեաթիլլէն իքիլիսապը աֆիլէթ իթ- մէտէն թէտապիլի թէրէ իտէրիլլէ իտէ, իլլէթ՝ սուհուլէթլէ կէրի տէօնմէքտէ տիր: Խասթէլիլին պու Եօլտա կէրի թէ- րիպ թաղէլլէմէսի պիր գաշ տէֆա թէք- րար իտէպիլիլ, էն Նիհանէթ վիճուտ- տէ վէլիլմ թօլսուլար հուսուլինէ սէ- պէպ օլունտու:

Լաքին պիր քէրէթ քեաթիլլէն իեատէի սըհհիթ իթտիքտէն սօնրա պիր տահա գաշիր օլմանտ, Եանի պիր թուրուլան ինսան պիր տահա թուրուլմանտ:

Վիճուտէ խաթիլաւը տալիս բէք միւլա- թէլիք սուրէթտէ տիր: Թուրուլան շալաւըն վիճուտինէ վէ միքաճընա վէ իս- թիտաթաթը մէրգիլէսիլէ կէօրէ սուրէ- թի իսթիլաւը տէյիլիլ:

Էքսէրիս իլլէթ՝ վիճուտէ ֆէվալէտտէ պիր գաաֆ թարի օլմանա պաշաեըպ խասթա՝ հարէքլէ իտէմէքէճէք րատ- տէտէ գուլվէլլէտէն տիրէր: Պունու միւթէադպ ֆէվալէտտէ ինսանը միւք- տարըպ գըլան պիր պաշ աղընը գաշիր օլունպ, վէ կեան աղըն սատէ պաշա միւն- հասըր գալմանըպ, վիճուտին տիլէր թարաֆլարընա վէ խուսուսիլլէ պէլ իլլէ էքսէ վէ օյնադ եէրիլլէրինէ տէ իսթիլա իտէր: Հաթթա պաղը միտէ իլլէ գօլ վէ պաճաղարը տա միւքտարըպ գըլար:

Խասթա ուլգուտա ղիեատէսիլլէ րա:

(1) Միքրօպլարը բէք չօգ գէվաթ հալպան գանն իթմէքտէ իսէլլէր տէ, միքրօպլարըն (ցիլգօմիլիթ) թապիր օ- լունան պիր նէվ Եօլուն օլունտուղարը Էրպապընըն մալիլմիւ տիր:

հաթաղ օլունպ, էքսէրիս կիճէլլէր ու- եուեամադ, Հէլլէճան վէ պաշ տէօնմէսի, կէօգ գարարմաւը, կէօնիլ պուլանթը- սը, իշ պաշլընլըղը վէ սաիթլամա կիպի ալէամաթ՝ 40 վէ հաթթա 41 տէրէճէ- եէ գատար շըպան պիր հէրաթէթլէ պէ- րապէր խաթթաեը պիլթապ իտէր:

Սիւնիլլի օլանլարտա «տամար տամար իսթիլլէն պիլտի» թապիրի իլլէ պէեան իտիլլէն թիթրէմէ, սըշրամա վէ սալիլի կիպի ալէամէթլէր գաշիր օլունպ:

Պաղը անվալտէ տալիս խասթէլիք էն էվվէլ շիտտէթլի վէ թիթրէմէ իլլէ պաշաեըպ, տէրադապ վիճուտ գուլ- վէթտէն տիրէր, վէ մէքըլը պէեա- մէթլէր իլլէ պէրապէր պիր նէպէ տալիս գաշիր օլունպ: Պաղէն պու նէպէ բէք շիտտէթլի պիր տէրէճէտէ պուլունուպ, էնաղար տիքգաթը քեաթիլլէն պու ճիհէ- թէ միւնաթըֆ օլունպ: Մահապաշ աղ- րըն հէր իքի սուրէթտէ տալիս պու- լունուր: Նէպէլի սատրիլի՝ ղիեատէ- սիլլէ խասթաեը միւքտարըպ իլլէեէն պիր արիդէ օլունպ, սըք սըք վէ շիտ- տէթլի շիտտէթլի օլան էօքսիլիլք վէ խուսուսա պու էսնաւտէ սատըրտա հիսս օլունան սանճը բէք ղիեատէ ինսանը միւլէլլէմ իլլէր: Պիր միւտտէթ սօնրա նէֆէս պօրուլարընտա ֆէնալըք միւն- տէֆի օլմադա երիզ թուրուլա, Եալաշ Եալաշ խասթէլիք միւպէտտէլի աֆիլիլթ օլմանա պաշլար:

Վիճուտտէքի հէրաթէթ, բէք ինթիլա- մադ պիր հալտէ պուլունուպ, պիր կիւն 40 վէ հաթթա 41 տէրէճէեէ գատար չըքաղըն հալտէ, իրթէսի կիւն 38 վէ Եալաշ 39 տէրէճէտէ պուլունուր, վէ իրթէսի կիւն Երինէ Եսիլի տէրէճէեէ պու- լապիլլէր: Պու սուրէթտէք իտէրէճէի հէ- րարիլլէն ատէմի ինթիլաւը պու խաս- թէլիլին հէման պիր ալէամէթլի օլմադ իւպիլէ գապուլ օլունապիլլի:

(Տէվաթի)

ԱՐՐԱՖԻԵԵ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՈՐՍՍԱՐ

Գալաթա 18 դեկտ.

գ. ումուլի 17 դեկտ. գաթ. 19 34	
գ. 18 դեկտ. ալըլ. տուպը 20 02	
Ինիլիքիեէ գաթ.	
Սէրի A. Ա. Իսթիլարադ 44 20	
« B. Բ. 25 15	
« C. Գ. 20 02	
Բուճիլի չըմէնտըֆէրի 64 00	
Ագէլ ֆալիլի 7 00	
Բաբօր 60 00	
Հէվալսիլ 25 00	

ՊԱՆԳՐԱ ԱԳՈՒՄԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ 8 00	
Խաթանպուլ պանգաւը 4 30	
Սօսիլթէ ժէնէրալ 4 22	
Թրամվայ 6 27 1/2	
Սօսիլթէ Օթթօման պանգաւը 4 20	

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ

Օմմ. լիւրաւը 100 դրուլտան 20. Բր.	
Պէեաղ Մէճիլիլի ֆարգը 108 00	
Մէթալիք 98 00	
Պէլիլիք 101 10	
Ալթըլըք 101 20	
Ինիլիլի լիւրաւը 109 37	
Ֆիրանըք ալթուլու 87 08	
Բօլ 90 00	
Գրէմիլի ալթուլու 51 15	
Գարպօն գալմէսի 9 20	
Թահիլաթը Օմմանիլի 76 25	
Թահիլաթը Օմմանիլի 76 30	

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԵԱՋ ՎԷ ՄԵՍՈՒԼԸ ՂԱԶԷԹԱ

8. ԹՕԼԱՍՅԵՆ

GRAND MAGASIN DU LOUVRE

GRAND RUE DE PERA N° 394

ԼՈՒՎՐ ՄԱԶԱԶԱՍԸ

Հուլի մաղազաւը իտարէսի՝ շիմոնէ գատար Հաճօրուլօ չար- չըրնտա պուրուան մաղազաւընըն պու քէրթի Պէյօղլու ճատտէի քէպիրինտէ ժան Սթամաթիատիսին մաղազաւը գարընընտա, վէ եանի պիրախանէսի եանընտա 349 նուճէրօլու մանէլլէ նազլ ի- տիլիլ օլտուղունու, վէ հէր սէնէ կիպի պու սէնէ տախի միւտի- րին ին էվրօբաւա կիտէրէք, էն միւթէպէր Ֆապրիգալարտան ի- բէքլի, եիւնիլա վէ սօն մօտաւա մախսուս սաիր էնվաի գուճալար կէթիլմիլ պուրուստուղունու, վէ պու գուճալարըն վէ սաիր էմ- թաւընըն զաւէթ էնվէն Ֆիւեաթիլ մաղազաւընըն, միւթէատ- տիտ միւթէրիլէրին վէ ալէլ ումիւթ էնվէն էնվէն վէ պուրուստ սէնէլէր կէօթէրմիլ օլտուղարըն էնվէն վէ թէթիլիլ իպ- րազէ տէվամ իտէնէքլէրին մէվուլ իլէ քէսաթ Ֆապրիլլէր:

Զիյ — Մաղազաւընըն մանէլլէ գատարին իլան ճէտիտէ տէկին, տանթէլա, խարճ վէ սաիրէ տախիլըն մախսուս օլարազ էսիլ եէրինտէ պուրուստաղը տախի պրընտա պէնան օլունուր:

Cette réclame-annonce a été insérée par les soins de

ՀԱԶԱՐ ՄԵԼՊՈՒՍԱԹ ՄԱԶԱԶԱՍԸ

Վ. ԹԻՐԻՆԿ ՎԵ ՊԻՐԱՏԵՐԼԷՐ

Քէնտի էմթալարընըն ճիւսի, նէֆաւէթի, վէ պի- չիլլէ մաարուֆ օլուպ, ՄԱԳՈՒ ՖԻԵԱԹ Լարըլա միւթէպէր միւթէրիլէրին էմիլլէթի քէսաթիլէսին տախի քէսաթ իթմիլ օլմալարըլա, պիր թազըմ շա- չալը իլանաթա հաճէթ կէօթէլլէր:

ՄԱԶԷԼԼԷՐԻ

11 Ն. Գալթա Գալթալէյ, մէյտանը Ն. 11

ՎԵ

Թիւնէլ գուրպինտէ, ճատտէի քէպիրտէ Ն. 105-111

17-20

5 Tchetchéyan Han 5, Galata, Constantinople

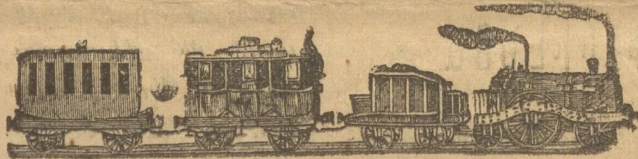

ԳԱՆՏԻԱՆԸՆ ԽԱԼԻՍ

ԳՕԳՈՒԼՈՒ ՍԱՊՈՆՈՒ

Մին էլգատիմ Գանտիատա բէք ալէա սապօն թապի վէ իմալ օլունուղու ումուսուս մալիմի տիւր: Կիրիտին խալիս գէյթին եաղը վէ եաթիւս վէ չօրաք իլէ եաթըլան սապօնլարըն ճիւսիլ ին- տինտէ մազպուլ վէ միւթէպէր իքէն, պուրուար պիր գաշ սէնէպէն պէրու Միտիլի էտրէմիտ, Այվալք վէ սապիր մանէլլէրտէ թազիտ օլունուղա, վէ Ֆիւեաթըն էնվէն տիւլիւրմէք էնին սօտա իլէ պիր նէվ տալէք թօրալը վէ պալ մաթէնի կիպի ինսանըն տիլին վէ սաշ վէ թէնինէ գարար կէթիլլէր էնվալար գարընընըլմազտա տրը: Պիլ ճիւսիլ մէմալլէք էլէվմ սաթըլմազտա օլան սապօնլար՝ էնվալինն սալարըն տէօթմէքտէ, վէ չամալըր տա նիհաթէթ իւշ տէֆա եր- գամալա շիւրիլթ մէքտէ տիր: Պու կիպի թազիտ սապօնլարըն սաշ- արըն տէօթմէքտէ սաշ գրան խաթալըն կէթիլլէր տախի պէտիլի տիր: Մարիֆէթի աճիգանէմէ իմալ օլունան պու «Գօգուլու սապօն» իւշ, վիճուտ վէ տիլլէր իշին Ֆայտէլի օլտուղու կիպի, սալարըն տա ուզաթըր վէ իտիլիսի թապիլէսի օն կիւն գատար չամալըրտան չըք- մազ: սապօնլարըն Ֆիւեաթընտան շիմոնէ գատար Հանըմլարըն սալարըն տէօթմէքտէ իքէն, ումուսա պիր խըսմէթի միւթէթիլլէր օլմազ իւզըն կիւզէլ աթթաթիւթ իլէ իմալ օլունուղ օլան պու սա- պօնա (սաշ իլաճը) տէնիլլէն սու տախի գարընընըլմազ օլտուղունտան, սալարըն տէօթմէքտէն մուհաֆազա խիլէօր:

Գըլէթի ճէտիտի սանտըլա 4 դրուչա Ֆիւրուլթ օլունուպ, թաշ- րատան տախի բէշիլլէն սիւարըն օլունուրա, սէրին կէօնտէրիլի: Ումուսի տէրօղիլթօ մանէլլէ իպթանալուտա Ամա-ալլընտա 7 նիւ- մէրօլու մաղազամ օլտուղու՝ վէ արգու իտէնէրին պիր միգատար ա- լալ թէ՛ ճիւսիլ կիլէմէլլէ իլան օլունուր:

ՇԱՐԳ ՏԵՄԻՐ ԵՕԼԼԱՐԸ

Տերասաւտէք իլէ Քիշիշք—Չէքիկէկ արասընտա կօյնշ քարիֆաւը, 1891 Հոկտեմբեր 1տէն իթիպարէն

ՄԹԱՍԻՕՆ ՏԵՐԱՍԱՎԵՐ		ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԵՐՈՍՈՒ																					
		6	8	10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	
ԲԻԶԻԿ-ՉԵՔՍԵՆԷ		ՍԱՊԱԶ										ՎԱԳՐԸ ՀԱՐԷՔԷԹ										ԱԳՇԱՄ	
Սթանպօլ	6 30 7	7 30 7	7 50 8	8 30 9	9 00 9	9 30 10	10 00 10	10 30 11	11 30 12	12 00 1	1 30 2	2 00 2	2 30 3	3 00 4	4 00 4	4 30 5	5 00 5	5 30 6	6 00 6	6 30 6			
Գուլ-գարու	6 39 7 09	7 39 8	8 08 8	8 39 9	9 09 9	9 39 10	10 09 10	10 39 11	11 39 12	12 09 1	1 39 2	2 09 2	2 39 3	3 09 4	4 09 4	4 39 5	5 09 5	5 39 6	6 09 6	6 39 6			
Եէնի-գարու	6 48 7 18	7 48 8	8 48 9	9 18 9	9 48 10	10 18 10	10 48 11	11 18 11	11 48 12	12 18 1	1 48 2	2 18 2	2 48 3	3 18 4	4 18 4	4 48 5	5 18 5	5 48 6	6 18 6	6 48 6			
Սաթաթիա	6 49 7 19	7 49 8	8 49 9	9 19 9	9 49 10	10 19 10	10 49 11	11 19 11	11 49 12	12 19 1	1 49 2	2 19 2	2 49 3	3 19 4	4 19 4	4 49 5	5 19 5	5 49 6	6 19 6	6 49 6			
Եէնի գուլ	6 56 7 26	8 01 8	8 22 8	8 55 9	9 21 9	9 51 10	10 23 10	11 24 11	11 55 12	12 22 1	1 55 2	2 21 2	2 54 3	3 23 4	4 23 4	4 55 5	5 26 5	5 55 6	6 24 6	6 55 6			
Մազրի-քէյ	6 09 7 39	8 12 8	8 39 9	9 06 —	— 10	10 33 11	11 06 11	11 36 12	12 05 —	— 2	2 06 —	— 3	3 04 3	3 36 4	4 33 5	5 06 5	5 39 6	6 06 6	6 34 7	7 06 7			
Այ-Սթէֆանու	6 18 —	8 21 8	8 52 9	9 15 —	— —	— 11	11 15 11	11 47 —	— 2	2 15 —	— 3	3 45 —	— 4	4 15 5	5 48 6	6 16 6	6 44 7	7 12 7	7 40 7	8 08 8			
Քիւլիւք-Չէմէճէ	— —	— —	9 02 —	— —	— —	— —	— —	11 55 —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	6 24 —	— —	— —	— —		

Եղիկ

ՄԹԱՍԻՕՆ ԲԻԶԻԿ-ՉԵՔՍԵՆԷ		ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԵՐՈՍՈՒ																					
		5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	51
ՏԵՐԱՍԱՎԵՐ		ՍԱՊԱԶ										ՎԱԳՐԸ ՀԱՐԷՔԷԹ										ԱԳՇԱՄ	
Քիւլիւք-Չէքմէճէ	— 6 30	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	12 50 —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	7 06	
Այ-Սթէֆանու	6 30 7 00	— 8	8 00 8	8 30 —	— 9	9 30 —	— 10	10 30 —	— 11	11 27 —	— 12	1 00 —	— 2	2 30 —	— 3	3 00 —	4 00 —	— 5	5 30 —	5 57 —	— 7	7 18	
Մազրի-քէյ	6 40 7 10	7 39 8	8 11 8	8 40 —	— 9	9 40 10	10 10 10	10 40 11	11 38 12	12 24 1	1 10 —	— 2	2 40 3	3 10 4	4 10 4	4 40 5	5 40 6	6 10 6	6 40 7	7 43 7	8 06 8		
Եէնի-գուլ	6 52 7 22	7 50 8	8 23 8	8 52 9	9 26 9	9 52 10	10 22 10	10 52 11	11 52 12	12 44 1	1 22 1	1 52 2	2 26 2	2 52 3	3 22 4	4 22 4	4 52 5	5 52 6	6 22 6	6 52 7	7 57 7		
Սաթաթիա	6 56 7 26	— 8	8 27 8	8 56 9	9 29 9	9 56 10	10 26 10	10 56 11	11 56 12	12 48 1	1 26 1	1 56 2	2 29 2	2 56 3	3 26 4	4 26 4	4 56 5	5 56 6	6 26 6	6 56 7	— 8		
Եէնի-գարու	7 02 7 32	— 8	8 33 9	9 02 9	9 34 10	10 02 10	10 32 11	11 02 12	12 02 12	12 51 1	1 32 2	2 02 3	2 31 3	3 02 4	3 32 4	4 32 5	5 02 6	6 02 6	6 32 7	7 02 7	— 8		
Գուլ-գարու	7 08 7 38	7 59 8	8 38 9	9 08 9	9 38 10	10 08 10	10 38 11	11 08 12	12 08 12	12 58 1	1 38 2	2 08 3	2 38 3	3 08 4	3 38 4	4 38 5	5 08 6	6 08 6	6 38 7	7 08 8	8 06 8		
Սթանպօլ	7 16 7 46	8 07 8	8 46 9	9 16 9	9 46 10	10 16 10	10 46 11	11 16 12	12 16 12	1 03 1	1 46 2	2 16 3	2 46 3	3 16 4	3 46 4	4 46 5	5 16 6	6 16 6	6 46 7	7 14 8	8 15 8		
ՎԻԻՍԻԼ	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	

Հաճմի քիւլիւք էնտա պիլա իսթիսն հէր գաթարտա գապուլ օլունուր: — Հաճմի պիւլիւք էնտա կէլինէ պուրալ անճագ Տէրիսաւ տէթ իլէ Մազրի-քէյ արասընտա քէպին մէվգըլէր արասընտա ամէտիլու իտէն թիւնիլլէ իլէ նազլ վէ իրալ օլունապիլլէք տիր:

ԻՄԱԼԱԹ ՄԻՏԻՏԻՐԻՆԷԹ